

Nr 43.

Godkänd av första kammaren den 13 april 1915.

Godkänd av andra kammaren den 13 april 1915.

*Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts
i punkt 16 under andra huvudtiteln av statsverkspropo-
sitionen gjorda framställning angående avlöningar till
civila ledamöter i krigsrätterna m. fl.*

(Statsutskottets utlåtande nr 2 och memorial nr 11.)

Till Konungen.

I den till riksdagen den 14 januari 1915 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Eders Kungl. Maj:t i punkt 16 under andra huvudtiteln föreslagit riksdagen att

dels godkänna ej mindre ett av departementschefen framlagt förslag till avlöningsstat för den civila personalen vid regements- och stationskrigsrätterna, att tillämpas från och med år 1916, dock med rätt för Eders Kungl. Maj:t att i särskilt fall fördela i staten för viss befattning upptagen avlöning eller arvode på två eller flera befattningshavare, än även de villkor och bestämmelser, som av departementschefen föreslagits för auditörernas åtnjutande av de i samma stat upptagna avlöningsförmåner;

dels förklara, att en var, som med eller efter ingången av år 1916 tillträder auditörsbefattning vid regements- eller stationskrigsrätt, skall vara pliktig att underkasta sig ovanberörda villkor och bestämmelser;

dels besluta,

att med fullmakt försedd auditor å äldre stat vid avdelning av krigsmakten, där enligt den nya organisationen skall vara anställd auditor utan anställning vid jämväl annan sådan avdelning, skall, såvida han icke före den 1 oktober 1915 anmäler, att han vill övergå till den nya avlöningsstaten och underkasta sig därvid fästade villkor och bestämmelser, bibehållas vid avlöningen å den äldre staten ävensom vid honom förut tillkommande rätt till pension;

att, därest med fullmakt försedd auditor å äldre stat vid avdelning av krigsmakten, som enligt den nya organisationen skall hava auditörsbefattning gemensam med annan sådan avdelning, icke utnämnes till innehavare av ny auditörsbefattning, han skall vid ingången av år 1916 uppföras å allmänna indragningsstaten;

samt att å allmänna indragningsstaten sålunda uppförd auditor ej mindre skall vara berättigad att fortfarande uppbära den avlöning, varav han vid överflyttningen var i åtnjutande, dock med skyldighet att, i händelse han erhåller krigsdomar- eller auditörsbefattning å den nya staten, frånträda avlöningen å indragningsstaten under den tid, han innehar sistnämnda befattning, än även skall bibehållas vid honom förut tillkommande rätt till pension;

dels till avlöningar för den civila personalen vid regements- och stationskrigsrätterna under andra huvudtiteln uppföra ett ordinarie anslag å 116,250 kronor;

dels ock medgiva, att, därest krigsdomare eller auditor vid regements- eller stationskrigsrätt åtnjtit ledighet från visst eller vissa krigsrättssammanträden, till den, som i hans ställe tjänstgjort i krigsrätten, må från det under andra huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till ersättning åt domare, vittnen och parter utbetalas ersättning, utöver vad den ledige krigsdomaren eller auditören är skyldig att i sådant avseende utgiva, med belopp för varje dag sådant sammanträde pågått av 10 kronor vad krigsdomare angår och 15 kronor vad angår auditor.

Den av departementschefen förordade staten är av följande lydelse:

		Lön eller mot- svarande	Tjänst- görings- penningar eller mot- svarande	Arvode	Summa
1	krigsdomare	3,600	2,400	—	6,000
	Svea livgarde, Göta " Livgardet till häst, Livregementets dragoner, Svea artillerireg:te, Positionsartillerireg:tet, Svea ingenjörkår (utom fästnings- kompaniet), Fälttelegrafkåren, Flottans station i Stockholm, Södermanlands reg:te	arvode			
1	d:o	—	—	2,500	2,500
	Flottans station i Karlskrona Karlskrona grenadjärreg:te, " kustartillerireg:te, Göta ingenjörkårs fästningskompani				
1	d:o	—	—	1,500	1,500
	Vaxholms grenadjärreg:te, " kustartillerireg:te, Svea ingenjörkårs fästningskompani				
1	d:o	—	—	1,200	1,200
	Södra skånska infanterireg:tet, Kronprinsens husarreg:te, Skånska dragonreg:tet				
1	d:o	—	—	1,200	1,200
	Skånska husarreg:tet, Hallands reg:te				
1	d:o	—	—	1,200	1,200
	Skaraborgs reg:te. Livregementets husarer, Göta trängkår, Boden-Karlsborgs artillerireg:te, bat. I (Karlsborgs artillerikår), Göta ingenjörkår (utom fästn.-komp.)				
1	d:o	—	—	1,200	1,200
	Göta artillerireg:te, Älvsborgs kustartilleridetachment (Älvsborgs kustartillerikår), Älvsborgs reg:te				
1	d:o	—	—	1,200	1,200
	Hälsinge reg:te, Dalreg:tet				
1	d:o	—	—	1,200	1,200
	Livregementets grenadjärer, Västmanlands reg:te, Svea trängkår				

		Lön eller mot- svarande	Tjänst- görings- penningar eller mot- svarande	Arvode	Summa	
1	krigsdomare	{ Norrbottnens reg:te, Boden-Karlsborgs artillerireg:te, bat. II (Bodens artillerireg:te), Bodens ingenjörkår, Norrbottnens kavallerikår	{ — — — — —	1,200	1,200	
1	d:o	{ Norra skånska infanterireg:tet, Vendes artillerireg:te, Skånska trängkåren	{ — — —	1,000	1,000	
1	d:o	{ Första livgrenadjärreg:tet, Andra » Östgöta trängkår	{ — — —	1,000	1 000	
1	d:o	{ Västgöta reg:te, Bohusläns reg:te	{ — —	1,000	1,000	
1	d:o	{ Upplands infanterireg:te, » artillerireg:te, Västmanlands trängkår	{ — — —	1,000	1,000	
1	d:o	{ Gottlands infanterireg:te, » artillerikår	{ — —	800	800	
1	d:o	{ Jönköpings reg:te, Smålands artillerireg:te	{ — —	800	800	
1	d:o	{ Kalmar reg:te, Smålands husarreg:te	{ — —	800	800	
1	d:o	{ Västernorrlands reg:te, Norrlands trängkår	{ — —	800	800	
1	d:o	{ Jämtlands fältjägarreg:te, Norrlands artillerireg:te	{ — —	800	800	
1	d:o	{ Västerbottens reg:te, Norrlands dragonreg:te	{ — —	800	800	
1	d:o	(Kronobergs reg:te)	—	500	500	
1	d:o	(Värmlands »)	—	500	500	
1	auditör	(Flottans station i Karlskrona)	3,000	2,000	—	5,000
1	d:o	(Flottans station i Stockholm)	2,400	1,600	—	4,000
1	d:o	{ Norrbottnens reg:te, Boden-Karlsborgs artillerireg:te, bat. II (Bodens artillerireg:te), Bodens ingenjörkår, Norrbottnens kavallerikår	{ 1,800 1,200 — — —	—	3,000	

		Lön eller mot- svarande	Tjänst- görings- penningar eller mot- svarande	Arvode	Summa
1	auditor {Svea livgarde, Göta » }	1,500	1,000	—	2,500
1	d:o {Livgardet till häst, Livregementets dragoner, Svea artillerireg:te }	1,500	1,000	—	2,500
1	d:o {Karlskrona grenadjärreg:te, » kustartillerireg:te, Göta ingenjörkårs fästn.-komp. }	1,380	920	—	2,300
1	d:o {Norra skånska infanterireg:tet, Vendes artillerireg:te, Skånska trängkåren }	1,380	920	—	2,300
1	d:o {Södra skånska infanterireg:tet, Kronprinsens husarreg:te }	1,380	920	—	2,300
1	d:o {Första livgrenadjärreg:tet, Andra » Östgöta trängkår }	1,380	920	—	2,300
1	d:o {Skaraborgs reg:te, Livregementets husarer, Göta trängkår }	1,380	920	—	2,300
1	d:o {Boden-Karlsborgs artillerireg:te, bat. I (Karlsborgs artillerikår), Göta ingenjörkår (utom fästn.-komp.) }	1,380	920	—	2,300
1	d:o {Vaxholms grenadjärreg:te, » kustartillerireg:te, Svea ingenjörkårs fästningskompani }	1,380	920	—	2,300
1	d:o {Jönköpings reg:te, Smålands artillerireg:te }	1,200	800	—	2,000
1	d:o {Kalmar reg:te, Smålands husarreg:te }	1,200	800	—	2,000
1	d:o {Positionsartillerireg:tet, Svea ingenjörkår (utom fästningskom- paniet), Fälttelegrafkåren }	1,200	800	—	2,000
1	d:o {Upplands infanterireg:te, » artillerireg:te }	1,200	800	—	2,000
1	d:o {Jämtlands fältjägarreg:te, Norrlands artillerireg:te }	1,200	800	—	2,000
1	d:o {Västerbottens reg:te, Norrlands dragonreg:te }	1,200	800	—	2,000

		Lön eller mot- svarande	Tjänst- görings- penningar eller mot- svarande	Arvode	Summa
1	auditör (Skånska husarreg:te)	1,020	680	—	1,700
1	d:o { Göta artillerireg:te, Älvsborgs kustartilleridetachment (Älvsborgs kustartillerikår) }	1,020	680	—	1,700
1	d:o { Livregementets grenadjärer, (Svea trängkår }	1,020	680	—	1,700
1	d:o { Västernorrlands reg:te, (Norrlands trängkår }	1,020	680	—	1,700
1	d:o { Gottlands infanterireg:te, (» artillerikår }	1,020	680	—	1,700
1	d:o (Kronobergs reg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Skånska dragonreg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Hallands reg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Västgöta reg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Bohusläns reg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Älvsborgs reg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Södermanlands reg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Hälsinge reg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Dalreg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Västmanlands reg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Värmlands reg:te)	840	560	—	1,400
1	d:o (Västmanlands trängkår)	420	280	—	700
1	krigsfiskal { Svea livgarde, Göta » Livgardet till häst, Livregementets dragoner, Svea artillerireg:te, Positionsartillerireg:te, Svea ingenjörkår (utom fästningskom- paniet), Fälttelegrafkåren }	—	—	3,000	3,000
1	d:o (Flottans station i Karlskrona)	—	—	1,500	1,500
1	d:o (» » i Stockholm)	—	—	1,500	1,500
1	d:o { Norrbottens reg:te, Boden—Karlsborgs artillerireg:te, bat. II (Bodens artillerireg:te), Bodens ingenjörkår, Norrbottens kavallerikår }	—	—	600	600

		Lön eller mot- svarande	Tjänst- görings- penningar eller mot- svarande	Arvode	Summa
1 krigsfiskal	{ Karlskrona grenadjärreg:te, » kustartillerireg:te, Göta ingenjörkårs fästn.-komp. }	—	—	500	500
1 d:o	{ Första livgrenadjärreg:tet, Andra » » Östgöta trängkår }	—	—	500	500
1 d:o	{ Skaraborgs reg:te, Livregementets husarer, Göta trängkår }	—	—	500	500
1 d:o	{ Vaxholms grenadjärreg:te, Vaxholms kustartillerireg:te, Svea ingenjörkårs fästn.-komp. }	—	—	500	500
1 d:o	{ Gottlands infanterireg:te, » artillerikår }	—	—	450	450
1 d:o	{ Norra skånska infanterireg:tet, Vendes artillerireg:te }	—	—	450	450
1 d:o	{ Jönköpings reg:te, Smålands artillerireg:te }	—	—	450	450
1 d:o	{ Kalmar reg:te, Smålands husarreg:te }	—	—	450	450
1 d:o	{ Boden-Karlsborgs artillerireg:te, bat. I (Karlsborgs artillerikår), Göta ingenjörkår (utom fästn.-komp.) }	—	—	450	450
1 d:o	{ Göta artillerireg:te, Älvsborgs kustartilleridetachment(Älvs- borgs kustartillerikår) }	—	—	450	450
1 d:o	{ Upplands infanterireg:te, » artillerireg:te }	—	—	450	450
1 d:o	{ Livregementets grenadjärer, Svea trängkår }	—	—	450	450
1 d:o	{ Västernorrlands reg:te, Norrlands trängkår }	—	—	450	450
1 d:o	{ Jämtlands fältjägarereg:te, Norrlands artillerireg:te }	—	—	450	450
1 d:o	{ Västerbottens reg:te, Norrlands dragonreg:te }	—	—	450	450
1 d:o	{ Kronobergs reg:te }	—	—	300	300

Bihang till riksdagens protokoll 1915. 14 saml. 21 häft. (Nr 42—44.)

	Lön eller mot- svarande	Tjänst- görings- penningar eller mot- svarande	Arvode	Summa
1 krigsfiskal (Kronprinsens husarreg:te)	—	—	300	300
1 d:o (Södra skånska infanterireg:tet)	—	—	300	300
1 d:o (Skånska dragonreg:tet)	—	—	300	300
1 d:o (Skånska husarreg:tets avd. i Hälsingborg)	—	—	300	300
1 d:o (Hallands reg:te)	—	—	300	300
1 d:o (Västgöta reg:te)	—	—	300	300
1 d:o (Bohusläns reg:te)	—	—	300	300
1 d:o (Älvsborgs reg:te)	—	—	300	300
1 d:o (Södermanlands reg:te)	—	—	300	300
1 d:o (Hälsinge reg:te)	—	—	300	300
1 d:o (Dalregementet)	—	—	300	300
1 d:o (Västmanlands reg:te)	—	—	300	300
1 d:o (Värmlands reg:te)	—	—	300	300
1 d:o (Skånska husarregementets detachement i Landskrona)	—	—	200	200
1 d:o (Skånska trängkåren)	—	—	200	200
1 d:o (Västmanlands trängkår)	—	—	200	200
Summa kronor:	—	—	—	116,250

Anm. Krigsdomare, som åtnjuter ledighet från visst eller vissa krigsrättssammanträden men icke från tjänstgöringen i övrigt, skall till den, som i hans ställe tjänstgör i krigsrätten, utgiva 15 kronor för varje dag sådant sammanträde pågår.

Den i Eders Kungl. Maj:ts proposition i ämnet till 1914 års senare riksdag framlagda staten för ifrågavarande personal slutade å ett belopp av 103,250 kronor, vadan det nu föreliggande förslaget innebär en ökning av detta belopp med 13,000 kronor, uteslutande fallande på auditörernas avlöningsförmåner, vilka i nämnda förslag upptagas till sammanlagt 69,700 kronor. I jämförelse med nu gällande stater, där motsvarande summa utgör 47,700 kronor, medför alltså Eders Kungl. Maj:ts förslag en kostnadsökning å auditörernas avlöning med 22,000 kronor. Riksdagen har icke kunnat undgå att fästa sin uppmärksamhet vid den betydande stegring i utgifterna för ifrågavarande ändamål, som Eders Kungl. Maj:ts förslag sålunda innebär i förhållande ej endast till nu gällande stater utan även till 1914 års proposition. Anledningen härtill är, enligt

vad departementschefen anför, den betydande ökning i arbetet, som blir en följd icke blott av den förlängda tjänstetiden för de värnpliktiga, utan även av den, på grund av riksdagens beslut, i lagen inflytna nya bestämmelsen, att sträng arrest i regel endast får ådömas av krigsdomstol. I sistnämnda hänseende bleve ökningen i arbetet säkerligen särskilt kännbar för auditörerna, som vore skyldiga att uppsätta och expediera krigsrätternas beslut och protokoll.

Om än riksdagen ingalunda vill helt underkänna de anförda skälen till höjda avlöningsförmåner för auditörerna, finner sig riksdagen å andra sidan likväl böra framhålla, att ökningen i auditörernas arbetsbörda för närvarande och innan någon erfarenhet därom vunnits undandrager sig all tillförlitlig beräkning. På grund härav anser sig riksdagen icke kunna medgiva de föreslagna lönebeloppens uppförande på ordinarie stat. Genom att dessa lönebelopp tillsvidare utgå på extra stat vinnes den fördelen, att vid löneförmånernas definitiva fixering sådana jämkningar, vilka erfarenheten visat vara välbetänkta, vida lättare kunna företagas. Riksdagen har följaktligen och då vid sådant förhållande jämväl arvoden till krigsdomare och krigsfiskaler synas böra uppföras å extra stat funnit lämpligast att uppföra ett anslag på extra stat till avlöningar för den civila personalen vid regements- och stationskrigsrätterna.

Såsom departementschefen framhållit, hava emellertid de auditörer vid armén, som äro utnämnda före den 22 april 1892, erhållit fullmakt på tjänsten och äro sålunda berättigade att kvarstå i densamma med bibehållande av sina nuvarande avlöningsförmåner. De auditörer, med vilka detta är förhållandet, äro auditörerna vid Skånska husarregementet, Vaxholms grenadjärregemente, Jämtlands fältjägarregemente och Västerbottens regemente, för vilka avlöningen enligt äldre stat utgår med lön 900 kronor, tjänstgöringspenningar 400 kronor och dagavlöning å 2 kronor, förslagsvis i 60 dagar, 120 kronor eller tillhopa 1,420 kronor. Rätt att kvarstå i tjänsten tillkommer även nuvarande auditören vid flottans station i Karlskrona, vilkens avlöning enligt gällande stat är bestämd till 4,000 kronor jämte två ålderstillägg vardera å 500 kronor efter respektive 5 och 10 års tjänstgöring, eller således efter båda ålderstilläggens intjänande 5,000 kronor. Samtliga nu nämnda auditörer äro även berättigade till pension, sedan de efter uppnådd pensionsålder erhållit avsked från tjänsten.

Avlöningsförmånerna för dessa befattningshavare finner riksdagen böra fortfarande utgå på ordinarie stat. Riksdagen har därför uppfört nämnda auditörer å övergångsstat samt under andra huvudtiteln för ändamålet upptagit ett ordinarie anslag å ett mot statens slutsumma,

9,680 kronor, svarande belopp. De auditören vid flottans station i Karlskrona tillkommande ålderstillägg synas vid en sådan anordning böra utgå av andra huvudtitelns ordinarie förslagsanslag till ålderstillägg.

För det fall att å nämnda övergångsstat uppförd befattningshavare skulle från tjänsten avgå, bör Eders Kungl. Maj:t äga rätt att använda de med befattningen förenade avlöningsförmåner till befattningens uppehållande i avvaktan på auditörsbefattningarnas uppförande å ordinarie stat.

Skulle en eller flera av auditörerna vid Vaxholms grenadjärregemente, Jämtlands fältjägarregemente och Västerbottens regemente befinnas villiga att mot skäligen ökning av nuvarande avlöningsförmåner bestrida den utvidgade tjänstgöring, som motsvarande auditörsbefattning enligt det nu framlagda förslaget är avsedd att omfatta, skulle naturligtvis ovanberörda extra anslag komma till användning för beredande av sådan avlöningsförhöjning.

Beträffande storleken av erforderliga anslagsbelopp håller riksdagen, efter granskning av de framlagda statförslagen och med hänsyn till den ifrågasatta övergångsstaten, före, att ett till 112,000 kronor avrundat belopp, häri inberäknat övergångsstatens slutsumma 9,680 kronor, skall visa sig fullt tillräckligt. Härigenom har, utöver det belopp av 103,250 kronor, som år 1914 ansetts motsvara föreliggande behov, till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ställts ytterligare ett belopp av 8,750 kronor för de förhöjningar av år 1914 ifrågasatta avlöningar till auditörer, som Eders Kungl. Maj:t kan finna skäl att, inom ramen av nu föreslagna avlöningsförmåner för dessa tjänstemän, bevilja. Å extra stat har följaktligen uppförts ett anslag å 102,320 kronor.

Riksdagen har visserligen icke förbisett, att, enligt lagen om krigsdomstolar och rättegång därstädes, auditörerna skola utnämnas av Eders Kungl. Maj:t, men lär denna bestämmelse icke kunna vara till hinder för att i detta som i så många andra fall, då en definitiv lönereglering icke för tillfället kan ske, tjänsterna tills vidare uppehållas på av Eders Kungl. Maj:t utfärdade förordnanden.

Då auditörernas löneförmåner sålunda enligt riksdagens beslut skola uppföras å extra stat, lära några särskilda villkor och bestämmelser för deras åtnjutande åtminstone icke för närvarande böra av riksdagen uppställas och detta så mycket mindre som den erfarenhet, som må kunna förvärfvas beträffande auditörstjänsterna under deras uppehållande allenast på förordnande, givetvis bör vid det slutliga fastställandet av samma villkor utnyttjas i största möjliga utsträckning.

Emot de av Eders Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelserna angående ersättning till vikarie för krigsdomare eller auditör under visst eller

vissa krigsrättssammanträden vill riksdagen framhålla, att icke oväsentliga invändningar synas riksdagen kunna framföras emot denna mindre vanliga anordning. Då emellertid med hänsyn till befattningarnas karaktär av bisysslor vissa praktiska skäl tala för ett bifall till förslaget samt riksdagen förutsätter en omsorgsfull prövning av gjord ledighetsansökning, har riksdagen icke velat motsätta sig vad Eders Kungl. Maj:t i denna del föreslagit.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen

dels till avlönande av den civila personalen vid regements- och stationskrigsrätterna på extra stat för år 1916 beviljat ett anslag å 102,320 kronor;

dels fastställt följande övergångsstat för vissa auditörer:

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Dagavlönning å 2 kronor, förslagsvis	Summa
1 auditör vid Västerbottens regemente	900	400	120	1,420
1 » » Jämtlands fältjägarregemente	900	400	120	1,420
1 » » Vaxholms grenadjärregemente.....	900	400	120	1,420
1 » » Skånska husarregementet.....	900	400	120	1,420
1 » » flottans station i Karlskrona	3,000	1,000	—	4,000
Summa	6,600	2,600	480	9,680

Anm. För auditören vid flottans station i Karlskrona kan lönen efter 5 år höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.

samt för genomförande av denna stat å andra huvudtiteln uppfört ett ordinarie anslag: »Avlöning till vissa å äldre stat kvarstående auditörer» å 9,680 kronor, därav förslagsanslag till dagavlönning, 480 kronor;

dels medgivit, att de innehavaren av auditörsbefattningen vid flottans station i Karlskrona tillkommande ålderstillägg må från och med år 1916 utgå från andra huvudtiteln ordinarie förslagsanslag till ålderstillägg;

dels ock medgivit, att, därest krigsdomare eller auditör vid regements- eller stationskrigsrätt åtnjutit ledighet från visst eller vissa krigsrättssammanträden, till den, som i hans ställe tjänstgjort i krigsrätten, må från det under andra huvudtiteln uppförda förslagsanslaget till ersättning åt domare, vittnen och parter utbetalas ersättning, utöver

vad den ledige krigsdomaren eller auditören må förklaras skyldig att i sådant avseende utgiva, med belopp för varje dag sådant sammanträde pågått av 10 kronor, vad krigsdomare angår, och 15 kronor, vad angår auditör.

Stockholm den 13 april 1915.

Med undersåtlig vördnad.
